ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 2ας Δεκεμβρίου 2010 *

Στην υπόθεση C-153/09,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Verwaltungsgericht Schwerin (Γερμανία) με απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 2009, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Μαΐου 2009, στο πλαίσιο της δίκης

Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG

κατά

Amt für Landwirtschaft Bützow,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (εισηγητή), E. Levits και M. Safjan, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: J. Mazák
γραμματέας: A. Calot Escobar

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG, εκπροσωπούμενη από τον J. Booth, Rechtsanwalt,

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Ι. Χαλκιά και την Κ. Μαρίνου,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον G. von Rintelen και την F. Clotuche-Duvieusart,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 54, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα

πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 2019/93, (ΕΚ) 1452/2001, (ΕΚ) 1453/2001, (ΕΚ) 1454/2001, (ΕΚ) 1868/94, (ΕΚ) 1251/1999, (ΕΚ) 1254/1999, (ΕΚ) 1673/2000, (ΕΟΚ) 2358/71 και (ΕΚ) 2529/2001 (ΕΕ L 270, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 319/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2006 (ΕΕ L 58, σ. 32, στο εξής: κανονισμός 1782/2003), καθώς και των άρθρων 50, παράγραφος 4, και 51, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 796/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαφοροποίησης και του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου που προβλέπονται στον κανονισμό 1782/2003 (ΕΕ L 141, σ. 18), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 659/2006 της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2006 (ΕΕ L 116, σ. 20, στο εξής: κανονισμός 796/2004).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG (ατο εξής: Agrargut) και του Amt für Landwirtschaft Bützow (Γεωργική Υπηρεσία του Bützow, στο εξής: Amt) με αντικείμενο τον προσδιορισμό του ύψους της ενισχύσεως που έπρεπε να χορηγηθεί στην Agrargut βάσει του καθεστώτος ενιαίας ενισχύσεως για το έτος 2006.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 1782/2003

3 Στο πλαίσιο της μεταρρυθμίσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε τον κανονισμό 1782/2003, ο οποίος θεσπίζει κοινούς κανόνες για τα συστήματα άμεσης στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής καθώς και για ορισμένα συστήματα στήριξης υπέρ των γεωργών.

4 Ο κανονισμός 1782/2003 προβλέπει, μεταξύ άλλων, καθεστώς ενισχύσεως του εισοδήματος των γεωργών. Το καθεστώς αυτό αποκαλείται, στο άρθρο 1, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού αυτού, «καθεστώς ενιαίας ενισχύσεως». Το καθεστώς αυτό αποτελεί το αντικείμενο του τίτλου ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού.

5 Κατά την τριακοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού:

«Προκειμένου να διατηρηθούν τα οφέλη από τον έλεγχο της προσφοράς λόγω παύσης καλλιέργειας, με ταυτόχρονη ενίσχυση του περιβαλλοντικού της οφέλους στα πλαίσια του νέου συστήματος στήριξης, θα πρέπει να διατηρηθούν οι όροι παύσης καλλιέργειας για γεωργική γη.»

6 Το άρθρο 36, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού ορίζει:

«Η ενίσχυση με βάση το καθεστώς ενιαίας ενισχύσεως καταβάλλεται ανάλογα με τα δικαιώματα ενισχύσεως όπως ορίζεται στο κεφάλαιο 3, που συνοδεύονται από ίσο αριθμό επιλέξιμων εκταρίων όπως ορίζεται στο άρθρο 44, παράγραφος 2.»

7 Κατά το άρθρο 44, παράγραφοι 1 και 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1782/2003:

«1. Κάθε δικαίωμα ενισχύσεως που συνοδεύεται από επιλέξιμο εκτάριο γεννά δικαίωμα καταβολής του ποσού που καθορίζεται στο δικαίωμα ενισχύσεως.

2. Ο όρος "επιλέξιμα εκτάρια" σημαίνει κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης που καλύπτεται από αρόσιμη γη και μόνιμους βοσκοτόπους εκτός από εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για μόνιμες καλλιέργειες, δάση ή εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για μη γεωργικές δραστηριότητες.»

8 Το άρθρο 46, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Τα δικαιώματα ενισχύσεως είναι δυνατόν να μεταβιβάζονται με πώληση ή με οποιαδήποτε άλλη οριστική μεταβίβαση, συνοδευόμενα ή μη από γη. Αντίθετα, η χρονομίσθωση ή συναλλαγή παρόμοιου τύπου επιτρέπεται μόνον εάν η μεταβίβαση των δικαιωμάτων ενισχύσεως συνοδεύεται και από τη μεταβίβαση ισοδύναμου αριθμού επιλέξιμων εκταρίων.»

9 Ο τίτλος ΙΙΙ του κανονισμού 1782/2003 περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο 4, του οποίου το τμήμα 2 τιτλοφορείται «Δικαιώματα από παύση καλλιέργειας». Σύμφωνα με το άρθρο 57 του εν λόγω κανονισμού, οι λοιπές διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν εφαρμόζονται στα δικαιώματα από παύση καλλιέργειας, εκτός αν άλλως προβλέπεται στο παρόν τμήμα.

10 Το άρθρο 53 του κανονισμού 1782/2003, το οποίο τιτλοφορείται «Καθορισμός των δικαιωμάτων από παύση καλλιέργειας», ορίζει:

«1. Κατά παρέκκλιση των άρθρων 37 και 43 του παρόντος κανονισμού, στην περίπτωση που ο γεωργός υπόκειται στην υποχρέωση παύσης καλλιέργειας για τμήμα της γης της εκμετάλλευσής του, για την περίοδο αναφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1251/1999, ο τριετής μέσος όρος του ποσού που αντιστοιχεί στην ενίσχυση για την υποχρεωτική παύση καλλιέργειας που υπολογίζεται και προσαρμόζεται σύμφωνα με το Παράρτημα VII και ο τριετής μέσος όρος του αριθμού των εκταρίων υπό υποχρεωτική παύση καλλιέργειας δεν περιλαμβάνονται

στον καθορισμό των δικαιωμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 43 του παρόντος κανονισμού.

2. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο γεωργός λαμβάνει δικαίωμα ανά εκτάριο (εφεξής αποκαλούμενο "δικαίωμα από παύση καλλιέργειας") το οποίο υπολογίζεται διαιρώντας τον τριετή μέσο όρο του ποσού για παύση καλλιέργειας δια του τριετούς μέσου όρου του αριθμού εκταρίων υπό παύση καλλιέργειας που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων από παύση καλλιέργειας ισούται με τον μέσο αριθμό εκταρίων υπό υποχρεωτική παύση καλλιέργειας.»

11 Κατά το άρθρο 54 του κανονισμού 1782/2003, το οποίο τιτλοφορείται «Χρήση των δικαιωμάτων από παύση καλλιέργειας»:

«1. Κάθε δικαίωμα από παύση καλλιέργειας το οποίο συνοδεύεται από εκτάριο επιλέξιμο για δικαίωμα από παύση καλλιέργειας δίνει δικαίωμα πληρωμής του ποσού που έχει καθοριστεί από το δικαίωμα από παύση καλλιέργειας.

2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 44, παράγραφος 2, ο όρος "επιλέξιμα εκτάρια για δικαιώματα από παύση καλλιέργειας" σημαίνει κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης που καλύπτεται από αρόσιμη γη, εκτός από εκτάσεις οι οποίες, κατά την ημερομηνία που προβλέπεται για τις αιτήσεις στρεμματικής ενισχύσεως για το 2003, καλύπτονται από μόνιμες καλλιέργειες, δάση ή χρησιμοποιούνται για μη γεωργικές δραστηριότητες ή καλύπτονται από μόνιμους βοσκότοπους. […]

[…]

3. Οι γεωργοί παύουν να παράγουν στα εκτάρια που είναι επιλέξιμα για δικαιώματα από παύση καλλιέργειας.

[…]

5. Τα κράτη μέλη, σε πλαίσια που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 144, παράγραφος 2, μπορούν να παρεκκλίνουν από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, υπό τον όρο ότι ενεργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να εμποδίσουν τη σημαντική αύξηση της συνολικής επιλέξιμης γεωργικής έκτασης για δικαιώματα από παύση καλλιέργειας.

6. Κατά παρέκκλιση των άρθρων 36, παράγραφος 1, και 44, παράγραφος 1, τα δικαιώματα από παύση καλλιέργειας διεκδικούνται πριν από κάθε άλλο δικαίωμα.

7. Η υποχρέωση παύσης καλλιέργειας εξακολουθεί να ισχύει για τα μεταβιβαζόμενα δικαιώματα από παύση καλλιέργειας.»

12 Το άρθρο 56 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο τιτλοφορείται «Χρήση της γης στην οποία έχει παύσει η καλλιέργεια», ορίζει στην παράγραφο 1:

«Η γη στην οποία έχει παύσει η καλλιέργεια υπόκειται στις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες σύμφωνα με το άρθρο 5.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 55, δεν χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς και δεν καλλιεργείται για παραγωγή εμπορικού χαρακτήρα.»

13 Ο κανονισμός 1782/2003 περιλαμβάνει, στο κεφάλαιο 5 του τίτλου του ΙΙΙ, το τμήμα 1, το οποίο τιτλοφορείται «Περιφερειακή εφαρμογή» και προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόσουν το καθεστώς ενιαίας ενισχύσεως σε περιφερειακό επίπεδο.

14 Το άρθρο 63, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού, που εντάσσεται στο εν λόγω τμήμα 1, ορίζει:

«1. Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 59, τα δικαιώματα που καθορίζονται με βάση το παρόν τμήμα μπορούν να μεταβιβάζονται ή να χρησιμοποιούνται μόνον εντός της ίδιας περιφέρειας ή μεταξύ περιφερειών εφόσον τα δικαιώματα ανά εκτάριο είναι ταυτόσημα.

2. Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 59, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 53, κάθε γεωργός στη συγκεκριμένη περιφέρεια λαμβάνει δικαιώματα παύσης καλλιέργειας.

Ο αριθμός δικαιωμάτων παύσης καλλιέργειας καθορίζεται με πολλαπλασιασμό των επιλέξιμων εκτάσεων του γεωργού σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 2, οι οποίες δηλώθηκαν κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος ενιαίας ενισχύσεως, επί το ποσοστό παύσης καλλιέργειας.

Το ποσοστό παύσης καλλιέργειας υπολογίζεται με πολλαπλασιασμό του βασικού ποσοστού υποχρεωτικής παύσης καλλιέργειας 10 % επί το λόγο, στη συγκεκριμένη περιφέρεια, των εκτάσεων για τις οποίες έχουν χορηγηθεί, κατά τη διάρκεια της περι-

όδου αναφοράς, οι ενισχύσεις για αροτραίες καλλιέργειες οι αναφερόμενες στο παράρτημα VI προς τις επιλέξιμες εκτάσεις σύμφωνα με το άρθρο 54, παράγραφος 2, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

Η αξία των δικαιωμάτων παύσης καλλιέργειας ισούται προς την περιφερειακή αξία για τα δικαιώματα ενισχύσεως σύμφωνα με το άρθρο 59, παράγραφος 2, ή, αναλόγως της περιπτώσεως, με το άρθρο 59, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο.

[…]»

Ο κανονισμός 796/2004

15 Κατά την πεντηκοστή ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 796/2004:

«[…] σύμφωνα με το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003, τα δικαιώματα από παύση καλλιέργειας πρέπει να ενεργοποιούνται πριν από κάθε άλλο δικαίωμα. Από την άποψη αυτή, πρέπει να προβλεφθούν διατάξεις σχετικά με δύο περιπτώσεις. Πρώτον, η έκταση που έχει δηλωθεί ως έκταση στην οποία έχει παύσει η καλλιέργεια με σκοπό την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων από παύση καλλιέργειας και διαπιστώνεται ότι στην πραγματικότητα δεν έχει παύσει η καλλιέργεια σε αυτή, πρέπει να αφαιρείται από τη συνολική δηλωθείσα έκταση για το καθεστώς της ενιαίας ενισχύσεως ως μη προσδιορισθείσα έκταση. Δεύτερον, το ίδιο πρέπει να ισχύει, σε πλασματική βάση, σε σχέση με την έκταση που αντιστοιχεί σε δικαιώματα από παύση καλλιέργειας, τα οποία δεν ενεργοποιούνται, εάν ταυτόχρονα άλλα δικαιώματα ενεργοποιούνται παράλληλα με την αντίστοιχη έκταση.»

16 Κατά το άρθρο 2, στοιχείο 22, του κανονισμού 796/2004:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

[…]

22) "Προσδιορισθείσα έκταση": είναι η έκταση, για την οποία έχουν εκπληρωθεί όλοι οι όροι που περιλαμβάνονται στους κανόνες για τη χορήγηση της ενισχύσεως· στην περίπτωση του καθεστώτος ενιαίας ενισχύσεως, η δηλωθείσα έκταση μπορεί να θεωρηθεί προσδιορισθείσα, μόνον εάν πράγματι συνοδεύεται από τον αντίστοιχο αριθμό δικαιωμάτων ενισχύσεως».

17 Ο κανονισμός 796/2004 περιλαμβάνει, υπό τον τίτλο IV του τμήματος II σχετικά με το ολοκληρωμένο σύστημα διαχειρίσεως και ελέγχου, κανόνες που αφορούν τη βάση υπολογισμού των ενισχύσεων που προβλέπονται από τον κανονισμό 1782/2003, καθώς και των μειώσεων και των αποκλεισμών τους.

18 Κατά το άρθρο 50, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού:

«Με την επιφύλαξη των μειώσεων και των αποκλεισμών σύμφωνα με τα άρθρα 51 και 53, όσον αφορά τις αιτήσεις ενισχύσεως στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενισχύσεως, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις στα δικαιώματα που συνδέονται με την παύση καλλιέργειας, για τους σκοπούς του ορισμού της "προσδιορισθείσας έκτασης" που διατυπώνεται στο άρθρο 2, στοιχείο 22:

α) εάν ο κάτοχος της εκμετάλλευσης δεν έχει δηλώσει ολόκληρη την οικεία έκταση για την ενεργοποίηση των σχετικών με την παύση καλλιέργειας δικαιωμάτων

που διαθέτει, συγχρόνως όμως, έχει δηλώσει μια αντίστοιχη έκταση για την ενεργοποίηση άλλων δικαιωμάτων, η εν λόγω έκταση θεωρείται ότι έχει δηλωθεί ως έκταση υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας και ότι δεν έχει προσδιοριστεί για τους σκοπούς της καλλιεργητικής ομάδας που αναφέρεται στο άρθρο 49, παράγραφος 1, στοιχείο α΄·

β) εάν, σε δηλωθείσα έκταση υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας, διαπιστωθεί ότι δεν έχει παύσει η καλλιέργεια, η εν λόγω έκταση θεωρείται ότι δεν έχει προσδιοριστεί.»

19 Το άρθρο 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 796/2004 ορίζει:

«Εάν, όσον αφορά μια ομάδα καλλιεργειών, η έκταση που έχει δηλωθεί για τους σκοπούς οιουδήποτε καθεστώτος στρεμματικής ενισχύσεως, με εξαίρεση τις ενισχύσεις για τα γεώμηλα αμυλοποιίας, τους σπόρους προς σπορά και τον καπνό που προβλέπονται στα τμήματα 2 και 5 του κεφαλαίου 1 του τίτλου IV του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 και των κεφαλαίων 6, 9 και 10γ του τίτλου IV του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003, υπερβαίνει την ορισθείσα έκταση σύμφωνα με το άρθρο 50, παράγραφοι 3, 4 και 5, του παρόντος κανονισμού, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την ορισθείσα έκταση, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς, εάν η εν λόγω διαφορά υπερβαίνει το 3 % ή τα δύο εκτάρια, αλλά δεν υπερβαίνει το 20 % της ορισθείσας έκτασης.

Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20 % της προσδιορισθείσας έκτασης, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση βάσει της έκτασης για τη σχετική καλλιεργητική ομάδα.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

20 Το 2006 η Agrargut είχε στη διάθεσή της 12,10 δικαιώματα ενισχύσεως και 59,57 δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας. Επιπλέον, είχε στην εκμετάλλευσή της 11,90 εκτάρια χορτολιβαδικών εκτάσεων και 36,10 εκτάρια αροτραίων εκτάσεων.

21 Στην αίτησή της για τη χορήγηση της ενισχύσεως για το έτος 2006, η Agrargut προέβαλε δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας και δικαιώματα ενισχύσεως τα οποία αφορούσαν, αντιστοίχως, 36,10 εκτάρια γαιών υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας και 11,90 εκτάρια χορτολιβαδικών εκτάσεων.

22 Το Amt απέρριψε την αίτηση αυτή με απόφαση της 8ης Ιανουαρίου 2007. Το Amt απέρριψε, ομοίως, τη διοικητική ένσταση που η Agrargut υπέβαλε κατά της ανωτέρω απορριπτικής αποφάσεως, με απόφαση της 15ης Αυγούστου 2007.

23 Το Amt έκρινε ότι η Agrargut, σύμφωνα με το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003, υποχρεούνταν να διεκδικήσει κατά προτεραιότητα τα δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας. Δεδομένου ότι αυτή δεν δήλωσε το σύνολο των εν λόγω δικαιωμάτων, ενώ ταυτοχρόνως δήλωσε έκταση 11,90 εκταρίων για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενισχύσεως, το Amt έκρινε ότι η εν λόγω έκταση έπρεπε να θεωρηθεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 50, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, του κανονισμού 796/2004, ως δηλωθείσα υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας και ως μη προσδιορισθείσα κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 22, του εν λόγω κανονισμού. Κατ' ακολουθία, επέβαλε τις κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 796/2004.

24 Στις 19 Σεπτεμβρίου 2007, η Agrargut άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως του Amt ενώπιον του Verwaltungsgericht Schwerin. Με αυτή, υποστηρίζει ότι η υποχρέωση διεκδικήσεως των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας πριν από κάθε άλλο δικαίωμα αφορά αποκλειστικώς τις επιλέξιμες για ενίσχυση εκτάσεις κατά την έννοια του άρθρου 54 του κανονισμού 1782/2003. Τούτο προκύπτει τόσο από το γράμμα όσο και από το πνεύμα και τον σκοπό του άρθρου 50, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, του κανονισμού 796/2004.

25 Επιπλέον, η Agrargut υποστηρίζει ότι η εφαρμογή του συστήματος κυρώσεων που προβλέπουν οι κανονισμοί 1782/2003 και 796/2004 προϋποθέτει την ύπαρξη πταίσματος του αιτούντος, στοιχείο το οποίο δεν συντρέχει εν προκειμένω. Υποστηρίζει επίσης ότι οι επίμαχες διατάξεις δεν είναι αρκούντως σαφείς και κατανοητές.

26 Το Amt φρονεί ότι η υποχρέωση που προβλέπεται από το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003 πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της τριακοστής δεύτερης αιτιολογικής σκέψης του ίδιου κανονισμού. Το γεγονός αυτό απαιτεί ιδίως να διασφαλιστεί η δυνατότητα ενεργοποιήσεως του συνόλου των δικαιωμάτων που απορρέουν από την παύση της καλλιέργειας κατά το 2005 και να τεθούν πράγματι υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας οι αντίστοιχες εκτάσεις. Αυτό τον σκοπό εξυπηρετεί η κύρωση που προβλέπει το άρθρο 51 του κανονισμού 796/2004. Επομένως, στην περίπτωση κατά την οποία ένας γεωργός διαθέτει περισσότερα δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας απ' ότι εκτάσεις επιλέξιμες για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας, θα είχε κάθε λόγο να μεταβιβάσει τα δικαιώματα αυτά ή, άλλως, να μη δηλώσει ταυτοχρόνως άλλα δικαιώματα για καταβολή ενισχύσεως.

27 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η διεκδίκηση των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας είναι δυνατή μόνο σε σχέση με επιφάνειες που είναι επιλέξιμες για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν ο γεωργός που δήλωσε ολόκληρη την επιλέξιμη για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας έκταση την οποία αυτός έχει στην κατοχή του δήλωσε «ολόκληρη την οικεία έκταση που διαθέτει» υπό την έννοια του άρθρου 50, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, του κανονισμού 796/2004.

28 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, εξάλλου, ότι οι διατάξεις του άρθρου 50, παράγραφος 4, του κανονισμού 796/2004 διευκρινίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) 2025/2006 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2006, για την τροποποίηση του κανονισμού 796/2004 (ΕΕ L 384, σ. 81). Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η κύρωση που προβλέπει το άρθρο 51 του κανονισμού 796/2004 πρέπει πράγματι να έχει εφαρμογή σε περιστάσεις όπως αυτές της διαφοράς της κύριας δίκης.

29 Υπό τις περιστάσεις αυτές το Verwaltungsgericht Schwerin αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Απαγορεύεται σε γεωργό να ενεργοποιήσει δικαιώματα ενισχύσεως στηριζόμενα στην εκμετάλλευση διαρκούς χορτολιβαδικής εκτάσεως, αν προηγουμένως δεν έχει ενεργοποιήσει το σύνολο των δικαιωμάτων του για ενίσχυση λόγω παύσης της καλλιέργειας, έστω και αν δεν έχει στην κατοχή του άλλη (αροτραία) έκταση για την οποία θα μπορούσε να διεκδικήσει ενίσχυση λόγω παύσης της καλλιέργειας;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

Έχουν εφαρμογή οι προβλεπόμενες από το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΚ) 796/2004 κυρώσεις και επί γεωργού ο οποίος, πριν από τις 29 Δεκεμβρίου 2006 (ενώ δεν είχε στην εκμετάλλευσή του εκτάσεις για τις οποίες θα μπορούσε να διεκδικήσει ενίσχυση λόγω παύσης της καλλιέργειας), δεν συμμορφώνεται προς την υποχρέωση να έχει προηγουμένως ενεργοποιήσει το σύνολο των δικαιωμάτων που δύναται να προβάλει λόγω παύσης της καλλιέργειας;»

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Επί του πρώτου ερωτήματος

30 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003 έχει την έννοια ότι ένας γε-

ωργός μπορεί να ζητήσει να λάβει ενίσχυση βάσει των δικαιωμάτων ενισχύσεως που έχει στη διάθεσή του, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων που αφορούν εκτάσεις μη επιλέξιμες για ενίσχυση λόγω παύσης καλλιέργειας, μόνον εφόσον προηγουμένως έχει ενεργοποιήσει το σύνολο των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας.

31 Καταρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι κατά το άρθρο 36, παράγραφος 1, του κανονισμού 1782/2003, η ενίσχυση με βάση το καθεστώς ενιαίας ενισχύσεως καταβάλλεται ανάλογα με τα «δικαιώματα ενισχύσεως» τα οποία συνοδεύονται από ίσο αριθμό επιλέξιμων εκταρίων.

32 Εξάλλου, το άρθρο 54, παράγραφος 1, του κανονισμού 1782/2003 προβλέπει ότι κάθε «δικαίωμα από παύση καλλιέργειας» το οποίο συνοδεύεται από εκτάριο επιλέξιμο για δικαίωμα από παύση καλλιέργειας δίνει δικαίωμα πληρωμής του ποσού που έχει καθοριστεί από το δικαίωμα από παύση καλλιέργειας. Η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου διευκρινίζει την έννοια «επιλέξιμα εκτάρια για δικαιώματα από παύση καλλιέργειας». Πρόκειται για κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης που καλύπτεται από αρόσιμη γη, εκτός από εκτάσεις οι οποίες, κατά την ημερομηνία που προβλέπεται για τις αιτήσεις στρεμματικής ενισχύσεως για το 2003, καλύπτονται από μόνιμες καλλιέργειες, δάση ή χρησιμοποιούνται για μη γεωργικές δραστηριότητες ή καλύπτονται από μόνιμους βοσκότοπους.

33 Στο πλαίσιο αυτό, για την ενεργοποίηση δικαιωμάτων από παύση καλλιέργειας, μπορούν να δηλωθούν μόνον οι γεωργικές εκτάσεις που καλύπτονται από αρόσιμη γη. Αντιθέτως, σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος 2, του κανονισμού 1782/2003, σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου, τα δικαιώματα ενισχύσεως είναι δυνατό να ενεργοποιηθούν σε σχέση με κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης που καλύπτεται από αρόσιμη γη και μόνιμους βοσκοτόπους, εκτός από εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για μόνιμες καλλιέργειες, δάση ή εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για μη γεωργικές δραστηριότητες.

34 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς το περιεχόμενο της υποχρεώσεως που προβλέπει το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003, ιδίως στην περίπτωση στην οποία ο οικείος γεωργός έχει στη διάθεσή του περισσότερα δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας απ' ότι εκτάσεις επιλέξιμες για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας.

35 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ειδικότερα αν η υποχρέωση διεκδικήσεως των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας πριν από κάθε άλλο δικαίωμα έχει απόλυτο χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι αναφέρεται στο σύνολο της εκτάσεως που έχει στην κατοχή του ο οικείος γεωργός, ή αν η υποχρέωση αυτή έχει απλώς σχετικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι αναφέρεται αποκλειστικώς στις εκτάσεις που είναι επιλέξιμες για καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας.

36 Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, ο γεωργός εκπληρώνει την υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003, όταν δηλώνει ολόκληρη την επιλέξιμη για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας έκταση που διαθέτει για την άσκηση των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας, ακόμη και αν ορισμένα δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας δεν έχουν ενεργοποιηθεί.

37 Αντιθέτως, στην πρώτη περίπτωση, ο γεωργός που, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, διαθέτει περισσότερα δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας απ' ότι εκτάσεις επιλέξιμες για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας δεν μπορεί να προβάλει κανένα «δικαίωμα ενισχύσεως» υπό την έννοια του κεφαλαίου 3, του τίτλου ΙΙΙ, του κανονισμού 1782/2003. Εφόσον επιθυμεί να λάβει ενίσχυση βάσει των εν λόγω δικαιωμάτων ενισχύσεως, ο γεωργός περί του οποίου πρόκειται πρέπει προηγουμένως να μεταβιβάσει ένα μέρος των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας ή να αποκτήσει εκτάσεις επιλέξιμες για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας, ώστε να διαθέτει ισοδύναμο αριθμό εκτάσεων επιλέξιμων για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας και δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας.

38 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι με βάση το γράμμα του άρθρου 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003, αυτό καθεαυτό, δεν μπορεί να δοθεί απάντηση στο ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου.

39 Εντούτοις, από την οικονομία και τους σκοπούς του κανονισμού 1782/2003 προκύπτει ότι η υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 54, παράγραφος 6, του εν λόγω κανονισμού έχει απόλυτο χαρακτήρα υπό την έννοια που εκτίθεται στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως.

40 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι ένας από τους σκοπούς του εν λόγω κανονισμού συνίσταται, κατά τα οριζόμενα στην τριακοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη, στη διατήρηση των όρων παύσης καλλιέργειας για γεωργική γη, προκειμένου να διατηρηθούν τα οφέλη από τον έλεγχο της προσφοράς λόγω παύσης καλλιέργειας, με ταυτόχρονη ενίσχυση του περιβαλλοντικού της οφέλους. Προς τούτο, ο νομοθέτης της Ενώσεως προέβλεψε ένα σύνολο μέτρων που σκοπούν να διασφαλίσουν την παύση καλλιέργειας των αγροτικών εκτάσεων.

41 Ειδικότερα, τα άρθρα 53 και 63, παράγραφος 2, του κανονισμού 1782/2003 προβλέπουν την παροχή στους γεωργούς δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας προκειμένου αυτοί, μέσω της χορηγήσεως οικονομικών ενισχύσεων, να παρακινηθούν να παύσουν την καλλιέργεια τμήματος των εκτάσεων που έχουν στην κατοχή τους. Συγκεκριμένα, ο γεωργός ο οποίος επιθυμεί να λάβει ενίσχυση λόγω παύσης καλλιέργειας οφείλει, στην αίτηση ενιαίας ενισχύσεως, να δηλώσει αριθμό εκτάσεων επιλέξιμων για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας ισοδύναμο με τον αριθμό δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας που διεκδικεί, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 54, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, οι εν λόγω εκτάσεις πρέπει να αποσυρθούν πράγματι από την καλλιέργεια.

42 Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί η πραγματική παύση καλλιέργειας στο σύνολο των εκτάσεων που προορίζονται να τεθούν υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας, σύνολο το οποίο, ποσοτικώς, αντιστοιχεί στο σύνολο των υφισταμένων δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας, το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003 επιβάλλει στους γεωργούς την υποχρέωση διεκδικήσεως των δικαιωμάτων λόγω

παύσης καλλιέργειας πριν από κάθε άλλο δικαίωμα. Η υποχρέωση αυτή συνοδεύεται από ένα μηχανισμό επιβολής κυρώσεων που προβλέπεται από τα άρθρα 50, παράγραφος 4, και 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 796/2004. Όπως ορίζει η πεντηκοστή ένατη αιτιολογική σκέψη του οικείου κανονισμού, η έκταση που αντιστοιχεί σε δικαιώματα από παύση καλλιέργειας, τα οποία δεν ενεργοποιούνται, πρέπει να θεωρείται ως μη προσδιορισθείσα έκταση εάν ταυτόχρονα άλλα δικαιώματα ενεργοποιούνται παράλληλα με την αντίστοιχη έκταση.

43 Πάντως, προκειμένου να διατηρηθεί η πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003, είναι σημαντικό τα δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας να διεκδικούνται πριν από άλλα δικαιώματα είτε αυτά στηρίζονται σε εκτάσεις επιλέξιμες για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας είτε όχι. Συγκεκριμένα, στην αντίθετη περίπτωση, η πραγματική παύση καλλιέργειας των αγροτικών εκτάσεων θα ετίθετο σε κίνδυνο, στο μέτρο που μέρος των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας θα παρέμενε αχρησιμοποίητο, είτε διότι ορισμένοι γεωργοί έχουν μεταβιβάσει ένα τμήμα των εκτάσεών τους που είναι επιλέξιμες για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας, είτε διότι τους έχουν μεταβιβασθεί –σύμφωνα με το άρθρο 46 του ίδιου κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο του 57, ή σε περίπτωση περιφερειοποίησης του καθεστώτος ενιαίας ενισχύσεως, σύμφωνα με το άρθρο 63, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού– δικαιώματα λόγω παύσης καλλιέργειας χωρίς τις αντίστοιχες εκτάσεις.

44 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003 έχει την έννοια ότι ένας γεωργός μπορεί να ζητήσει να λάβει ενίσχυση βάσει των δικαιωμάτων ενισχύσεως που έχει στη διάθεσή του, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν εκτάσεις μη επιλέξιμες για ενίσχυση λόγω παύσης καλλιέργειας, μόνον εφόσον προηγουμένως έχει ενεργοποιήσει το σύνολο των δικαιωμάτων του λόγω παύσης καλλιέργειας.

Επί του δεύτερου ερωτήματος

45 Με το δεύτερο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν το άρθρο 51 του κανονισμού 796/2004, σε συνδυασμό με το άρθρο 50, παράγραφος 4, του εν

λόγω κανονισμού, έχει την έννοια ότι η κύρωση που προβλέπει το εν λόγω άρθρο 51, παράγραφος 1, έχει εφαρμογή σε γεωργό ο οποίος, ενώ δεν ενεργοποίησε το σύνολο των δικαιωμάτων του λόγω παύσης καλλιέργειας, εντούτοις ενεργοποίησε δικαιώματα ενισχύσεως στηριζόμενα στην εκμετάλλευση διαρκούς χορτολιβαδικής εκτάσεως, ακόμη και στην περίπτωση που δεν διέθετε αριθμό εκτάσεων επιλέξιμων για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας επαρκή προκειμένου να προβάλει το σύνολο των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας.

46 Όπως προκύπτει από την πεντηκοστή ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 796/2004, το άρθρο 51, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 50, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, προβλέπει σύστημα κυρώσεων που εφαρμόζεται στους γεωργούς οι οποίοι, κατά παράβαση του άρθρου 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003, προέβαλαν δικαιώματα ενισχύσεως, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων που αφορούν εκτάσεις μη επιλέξιμες για ενίσχυση λόγω παύσης καλλιέργειας, χωρίς προηγουμένως να έχουν ενεργοποιήσει το σύνολο των δικαιωμάτων τους λόγω παύσης καλλιέργειας.

47 Επομένως, οι κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 796/2004 εφαρμόζονται, καταρχήν, σε γεωργό ο οποίος, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν ενεργοποίησε το σύνολο των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας, ενώ ενεργοποίησε δικαιώματα ενισχύσεως στηριζόμενα στην εκμετάλλευση διαρκούς χορτολιβαδικής εκτάσεως, παρά το γεγονός ότι δεν διέθετε αριθμό εκτάσεων επιλέξιμων για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας επαρκή προκειμένου να προβάλει το σύνολο των δικαιωμάτων λόγω παύσης καλλιέργειας.

48 Πάντως, όπως επισήμανε το αιτούν δικαστήριο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γράμμα του άρθρου 50, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, του κανονισμού 796/2004 δεν στερείται αμφισημιών. Η έλλειψη σαφήνειας της οικείας διατάξεως οφείλεται ιδίως στη θέση, που καταλαμβάνει στο γράμμα της οικείας διατάξεως, το επίθετο «αντίστοιχη», το οποίο δημιουργεί κάποια σύγχυση όσον αφορά την έκταση που χαρακτηρίζεται ως τέτοια.

49 Εξάλλου, η ασάφεια της εν λόγω διατάξεως αναγνωρίστηκε ρητώς από τον νομοθέτη της Ενώσεως κατά την έκδοση του κανονισμού 2025/2006.

50 Συγκεκριμένα, η πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2025/2006, αφού υπενθυμίζει ότι το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού 1782/2003 προβλέπει ότι τα δικαιώματα από παύση καλλιέργειας διεκδικούνται πριν από κάθε άλλο δικαίωμα, ορίζει ότι «[γ]ια λόγους ισότιμης αντιμετώπισης των γεωργών που δεν διαθέτουν όλη την απαιτούμενη έκταση για την ενεργοποίηση των σχετικών με την παύση καλλιέργειας δικαιωμάτων που διαθέτουν, θα πρέπει να διευκρινιστούν οι διατάξεις του άρθρου 50, παράγραφος 4, του κανονισμού […] 796/2004». Προς τον σκοπό αυτό, το περιεχόμενο του άρθρου 50, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, του κανονισμού 796/2004 αντικαταστάθηκε από το ακόλουθο κείμενο:

«εάν κάποιος γεωργός δεν έχει δηλώσει ολόκληρη την έκταση που απαιτείται για την ενεργοποίηση των σχετικών με την παύση καλλιέργειας δικαιωμάτων που διαθέτει, συγχρόνως όμως έχει δηλώσει μια αντίστοιχη έκταση για την ενεργοποίηση άλλων δικαιωμάτων, η εν λόγω έκταση θεωρείται ότι έχει δηλωθεί ως έκταση υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας».

51 Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της ασφαλείας δικαίου επιβάλλει όπως οι ρυθμίσεις του δικαίου της Ένωσης επιτρέπουν στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν με ακρίβεια την έκταση των υποχρεώσεων που τους επιβάλλουν. Συγκεκριμένα, οι πολίτες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν σαφώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και να λαμβάνουν ως εκ τούτου τα μέτρα τους (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 2010, C-582/08, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 2010, σ. I-7195, σκέψη 49, και της 11ης Νοεμβρίου 2010, C-152/09, Grootes, Συλλογή 2010, σ. I-11285, σκέψη 43).

52 Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που εκτέθηκαν στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως, η κύρωση που προβλέπει το άρθρο 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 796/2004 πρέπει να μην εφαρμοστεί υπό περιστάσεις όπως αυτές που περιγράφονται στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως.

53 Από τα ανωτέρω εκτεθέντα προκύπτει ότι το άρθρο 51 του κανονισμού 796/2004, σε συνδυασμό με το άρθρο 50, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού, έχει την έννοια ότι, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της ασφάλειας δικαίου, η κύρωση που προβλέπει το άρθρο 51, παράγραφος 1, δεν εφαρμόζεται σε γεωργό ο οποίος ενώ δεν ενεργοποίησε το σύνολο των δικαιωμάτων του λόγω παύσης καλλιέργειας, για τον λόγο ότι δεν διέθετε επαρκή αριθμό εκτάσεων επιλέξιμων για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας, εντούτοις, ενεργοποίησε δικαιώματα ενισχύσεως στηριζόμενα στην εκμετάλλευση διαρκούς χορτολιβαδικής εκτάσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

54 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 54, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς και

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 2019/93, (ΕΚ) 1452/2001, (ΕΚ) 1453/2001, (ΕΚ) 1454/2001, (ΕΚ) 1868/94, (ΕΚ) 1251/1999, (ΕΚ) 1254/1999, (ΕΚ) 1673/2000, (ΕΟΚ) 2358/71 και (ΕΚ) 2529/2001, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 319/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2006, έχει την έννοια ότι ένας γεωργός μπορεί να ζητήσει να λάβει ενίσχυση βάσει των δικαιωμάτων ενισχύσεως που έχει στη διάθεσή του, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν εκτάσεις μη επιλέξιμες για ενίσχυση λόγω παύσης καλλιέργειας, μόνον εφόσον προηγουμένως έχει ενεργοποιήσει το σύνολο των δικαιωμάτων του λόγω παύσης καλλιέργειας.

2) **Το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΚ) 796/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαφοροποίησης και του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου που προβλέπονται στον κανονισμό 1782/2003, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 659/2006 της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 50, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού, έχει την έννοια ότι, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της ασφάλειας δικαίου, η κύρωση που προβλέπει το άρθρο 51, παράγραφος 1, δεν εφαρμόζεται σε γεωργό ο οποίος ενώ δεν ενεργοποίησε το σύνολο των δικαιωμάτων του λόγω παύσης καλλιέργειας, για τον λόγο ότι δεν διέθετε επαρκή αριθμό εκτάσεων επιλέξιμων για την καταβολή ενισχύσεως λόγω παύσης καλλιέργειας, εντούτοις, ενεργοποίησε δικαιώματα ενισχύσεως στηριζόμενα στην εκμετάλλευση διαρκούς χορτολιβαδικής εκτάσεως.**

(υπογραφές)